

ČAS REORGANIZACIJ

Anton Prosen

V naši državi je spet nastopil čas reorganizacij. Pravim spet, ker se mi zdi, da se tovrstni ukrepi pojavljajo v ciklih. To znajo povedati starejši kolegi in tudi sam sem doživel že marsikateri reorganizacijski vihar. Spomnimo se samo obdobja, ko smo v gospodarstvu na silo reorganizirali velika in uspešna podjetja, in sicer zato, da smo lažje uveljavili idejo o samoupravljanju delavcev v manjši delovni enoti – ne glede na škodo za organizacijsko in gospodarsko uspešnost. Prvo večjo reorganizacijo uprave na lokalni ravni sem izkusil v drugi polovici šestdesetih let preteklega stoletja. Vzroki so bili podobni kot danes: preveč uradnikov in premalo učinkovita uprava. Največ reorganizacij pa je bilo izvedenih, ker je bilo treba kateremu od vidnih članov takratne strankarske nomenklature priskrbeti vodstveno mesto. Tako sem v neki ustanovi v obdobju osmih let delal v treh različnih organizacijskih enotah, pri čemer sem opravljal isto delo, le predstojniki so se menjavali. Ko sem se nekoč pritoževal družbi ob kavi, da mi te reorganizacije in selitve že malo presedajo, me je starejša kolegica potolažila, češ naj se ne pritožujem, ker so reorganizacije sestavni del delovanja politike v upravi na vseh ravneh. Po drugi svetovni vojni je bilo baje res veliko reorganizacij lokalne samouprave, od ukinjanja krajevnih uradov, občin, okrajev do ustanovitve občin po vzoru tako imenovanih komun, in torej tudi javne uprave na različnih ravneh. Na koncu nam je še svetovala: »Mladenci, bodite veseli, da imate delo in vam je zagotovljena socialna varnost.«

Trend reorganizacij lokalne samouprave se je nadaljeval tudi po osamosvojitvi, sedaj imamo 212 občin, po pokrajinah oziroma nekdanjih okrajih se nam toži še danes, kot nadomestek smo dobili upravne enote, ki pa so le podaljšek centralizirane uprave posameznih ministrstev oziroma vladnih resorjev in so zadolžene predvsem za realizacijo zakonskih regulativ. Vmes je bilo nekajletno zatišje in končno se je letos zgodila velika reorganizacija na ravni ministrstev. Spet se nehote vračam v preteklost in razmišljam, da se na tem področju res pojavljajo reorganizacijski cikli, ki nas spominjajo na naravne pojave, poplave, otoplitve itn. Kot nam je znano, narava sama poskrbi za to, da se umiri, da po nevihti, toči, dežju posije sonce, in upajmo, da se bo reorganizacijski vihar na ravni vlade in ministrstev kmalu umiril, čeprav nekateri menijo, da se bo le še razbohotil in prešel na lokalno raven.

Začetek letošnjega leta je bil na političnem področju precej zanimiv in razburljiv. Dobili smo novo vladno koalicijo in koalicijsko pogodbo, dobili smo vlado in nova ministrstva. Že pred volitvami so vse stranke napovedovale racionalizacijo državne uprave in zmanjšanje števila ministrstev.

Prehod z osemnajstih na dvanajst ministrstev pa vendarle pomeni, da gre za zelo velik projekt, ki bo imel dolgoročne posledice za organizacijo državne uprave, zaposlovanje v javnem sektorju, vodenje in pripravo projektov idr. Kot državljan te države si resnično želim, da bi se vsaj delno uresničila koalicijska pogodba na vseh področjih, predvsem na področju geodetske službe, politike do prostora in še kaj. Če pa pomislim, da so nekatere vsebine oziroma zastavljeni cilji in usmeritve stari trideset in več let, sem nekoliko manj optimističen. Nekatere strukture, morda celo veje oblasti, bodo naredile vse, da se ne bodo uresničile. Bojim se tudi, da bo pretirana racionalizacija na vseh področjih (na kadrovske, finančnem, glede pogojev dela itn.) pripomogla k slabitvi in siromašenju nekaterih strokovnih področij in opustitvi dolgoročnih projektov, katerih realizacija bi veliko prispevala k modernizaciji in učinkovitosti javnega sektorja. Želim si, da bi po končanih reorganizacijah in selitvah v posameznih ministrstvih ostali v javnem sektorju dovolj strokovni ljudje, ki jim bo vlada povsem zaupala in bodo znali opozarjati na morebitne posledice pretiranih in včasih nestrokovnih odločitev. Geodeti le lahko upamo, da zaradi dosedanjega dela, dosedanjih rezultatov, odvisnosti posameznih področij od naših storitev oziroma podatkov in vpetosti vanje ter podpore in obvez do Evropske unije tega področja ne bodo doletele večje reorganizacije in črtanja projektov. Razmere v svetu in doma na področju javnih financ nam narekujejo racionalno obnašanje, pri čemer pa nikakor ne gre pozabiti, da se nam le s postopnim oživljanjem vseh področij gospodarstva, zaposlovanja, znanosti in tehnološkega razvoja obetajo izhod iz krize ter boljše razmere za življenje in delo. Tudi učinkovita javna uprava lahko veliko pripomore k vsestranskemu razvoju družbe. Če sama reorganizacija prispeva k učinkovitosti, potem je dejanje vredno vsestranske podpore.

Pred vami, drage kolegice in kolegi, drage bralke in bralci, je prva številka že 56-letnika revije Geodetski vestnik. To pomeni, da smo geodeti vztrajni, da postajamo globalno primerljivi s stroko v drugih, bolj razvitih okoljih. Upajmo le, da se krizni in reorganizacijski časi umaknejo bolj optimističnemu obdobju.

Tudi tokrat hvala vsem soustvarjalcem in sodelavcem pri nastajanju revije. Želim vam prijetno branje strokovnih in drugih vsebin!

dr. Anton Prosen
glavni in odgovorni urednik